

60 godina NATO saveza: partnerstvom u susret novim izazovima

Datum

apr. '09.

10.

Samo nekoliko dana nakon 60. Samita šefova vlada i država NATO članica, 9. aprila Centar za civilno-odnose organizovao je diskusiju o ishodima Samita održanog u Strazburu i Kilu. Uvodne prezentacije održali su Jan Vlkovski, Politički oficir ambasade Češke Republike - ujedno NATO kontakt ambasade u Beogradu; Bredli Birs, Politički oficir ambasade SAD; pukovnik Peter Vince ispred NATO vojne kancelarije za vezu u Beogradu, kao i ambasador Milan Milanović, direktor Direkcije za Partnerstvo za mir u Ministarstvu spoljnih poslova Srbije.

Svi govornici bili su složni u pogledu uspeha NATO samita - povratku Francuske u vojne strukture NATO, povećanju broja evropskih vojnika u misiji ISAF u Avganistanu i prijemu dve zemlje Zapadnog Balkana, Hrvatske i Albanije, u članstvo NATO. Učesnicima je preneto da će prioritet za Alijansu ostati stabilizacija i obnova Avganistana. S tim u vezi, angažovanje dodatnih trupa ostaje prioritet, uprkos oprečnim stavovima kada je reč o načinu i obimu angažovanja evropskih zemalja, učesnica ISAF operacija. Očekivanja su i da će Turska igrati značajniju ulogu u NATO, dobijanjem mesta pomoćnika Generalnog sekretara, a moguće i civilnog izaslanika za Avganistan, u cilju unapređivanja odnosa Alijanse sa islamskim svetom.

Učesnici su iskazali posebno interesovanje za predstavljanje prioriteta nove američke administracije prema NATO. Pored angažovanja u ISAF i misije obuke u Iraku, SAD očekuju saradnju sa saveznicima na novim prioritetima - kao što su saradnja sa Rusijom na planu borbe protiv terorizma i nuklearnog razoružanja, uključujući pregovore o novom START sporazumu - kao i zajedničko angažovanje u Darfuru i borbi protiv somalijskih pirata. U uvodnim prezentacijama bilo je reči i o ishodima Samita u pogledu daljih napora Alijanse

po pitanju bezbednosti regiona, ali i o mogućim izazovima boljoj saradnji Srbije i NATO. Na samitu je potvrđena politika „otvorenih vrata“ u pogledu novih članica, bez konkretnih obećanja nekoj od zainteresovanih zemalja.

Među oko 40 učesnika diskusije bili su predstavnici institucija države Srbije, inostranih diplomatskih predstavništava u Srbiji, akademske zajednice i studenti. Pitanja publike odnosila su se na percepciju značaja „Člana 5“ među istočnoevropskim članicama nakon sukoba u Gruziji, sadržaj nove „Af-Pak“ politike SAD, modalitete borbe protiv NATO neprijatelja i zaštitu i povećanje trupa. Kada je reč o bezbednosti Zapadnog Balkana, raspravljano je o mogućim posledice članstva Hrvatske i Albanije na stanje u Srbiji i širem regionu. Publiku je, između ostalog, interesovalo i zašto Srbija ne koristi u potpunosti mogućnosti članstva u Partnerstvu za mir, te kada se može očekivati da Vlada Srbije preduzme korake neophodne za korišćenje svih mogućnosti programa PZM. Postavljeno je i pitanje početka implementacije bezbednosnog sporazuma o razmeni informacija Srbije i NATO i otvaranja misije pri sedištu Alijanse.

Događaj je okupio predstavnike svih opcija na domaćoj političkoj sceni, profesionalce i studente zainteresovane za bezbednosna pitanja, što je bio dobar osnov za otvorenu, nepristrasnu debatu.